

Krúdy Gyula:

ASSZONYSÁGOK DÍJA
— NAPRAFORGÓ

Krúdy Gyula saját állítása szerint állandóan olvasta Dickenst, Turgenyevet, szenvedélyes szerelemmel az *Anyegint*, hivatkozik a német romantika mesterére, Kleistre, bizonyára szerette, ismerte E. T. A. Hoffmant. Talán olvasmányainak, ifjúkori élményeinek öröksége részben, hogy élet és régiség számára elválaszthatatlan fogalmak, csak olyan emberek, sőt olyan városok, utcák, házak érdeklik, amelyek körül a múlt árnyéka lebeg. Ez a különc, a múlt rajongó szerelmese, a regényesség romantikus csodálója, azonban egyszerre modernné intellektuálissá, nagyszerű realistává válik, mihelyt leír egy hasonlatot, belekezd egy hangulatos, monoton melódiájú leírásba. Krúdy legfőbb szíve szerinti mondanivalóját a *Mellékesben* mondta el: időtlenül lebegő, áttetsző, romantikus ízű hangulatokban, szomorkás melódiájú mondatainak megkapó varázsában, egyedül bolyongó hőseinek méla monológjaiban. Ezért legművészibb regénye az *Asszonyságok díja*, mely modernebb, mint a modernek, és varázslatosabb, mint egy tündérmese. Cifra János, a temetés-rendező, Pistoli úr — a *Napraforgó* hőse —, a régi világból ittmaradt, keshedt gavallér csodálatos történetét mondja el ez a könyv, és mi követjük őket sétáikban, velük vagyunk kalandjaikban, átlépünk velük az időtlenségbe, azaz, részesei leszünk a csodának.